

LELB attīstības un tās darbības virzienu stratēģija

Priekšvārds

LELB turpmāko 20 gadu attīstības un darbības virzienu stratēģijas mērķis ir izvirzīt prioritātes, kam jāpievērš īpaša uzmanība un jāpieliek īpašas pūles, lai mūsu baznīca pieaugtu un aizvien pilnīgāk spētu piepildīt mērķi, uz ko Kristus mūs ir aicinājis.

Šim dokumentam ir trīs daļas. Pirmā daļa iezīmē LELB vīziju, kādu vēlamies sevi nākotnē redzēt.

Otrā daļa aplūko vērtības, kuru atcerēšanās un īstenošana palīdzēs mērķi sasniegt.

Trešā daļa norāda konkrētos veicamos uzdevumus un attīstāmos plānus.

1. LELB vīzija

Latvijas evaņģēliski luteriskā Baznīca:

- *apzinās sevi kā Dieva izglābto un aicināto cilvēku kopību, kas apliecina Kristu, dzīvo ar Viņu un kopā ar Viņu strādā labākai pasaulei;*
- *glabā un iedzīvina Bībelē atklāto, luteriskajā reformācijā interpretēto evaņģēlija vēsti un tikumiskās normas – ir atvērta visiem, taču ne visam;*
- *vēlas būt Kristus klātbūtnes vieta, kurā Viņš ir sadzirdams, ieraugāms, sastopams un piedzīvojami: vēstī, sakramentos un sadraudzībā;*
- *vēlas būt aicinoša, droša telpa, kurā ikviens ir aicināts ienākt un kopā ar mums piedalīties Dieva dzīvē uz piedošanu, svēttapšanu un mūžīgo dzīvību.*

Mūsu baznīcu Kungs Kristus ir aicinājis glabāt, skaidrot un dot tālāk mantojumu, ko Debesu Tēvs saviem bērniem novēl atklāsmē – bauslībā un evaņģēlijā. Dievišķā palīdzība, pasniegta žēlastības līdzekļos, vada cilvēkus uz labām attiecībām un auglīgu sadarbību. Mēs ticam, ka kristīgajos tīkumos atspoguļojas Dieva cerības par cilvēku dzīvi. Šīs vērtības ir vajadzīgas visai sabiedrībai. Kungs sūta mūs ar tām kā savus vēstniekus. Vienīgi tādā nolūkā mums ir uzticēts iepriekšējo paaudžu materiālais un nemateriālais mantojums – teoloģija, liturģija un dvēselkopšanas pieredze, kā arī skaisti dievnami un plaši īpašumi. Taču mēs apzināmies, ka ticami vēstnieki esam, ja no šīm vērtībām izaug mūsu pašu dzīve. Tādēļ mums sevi allaž jāvērtē pēc pašu pārstāvēto vērtību mēra un savi ceļi jāsakāņo ar tām.

2. Vērtības, ka sekmē vīzijas īstenošanu un mērķu sasniegšanu

Pārdomājot neseno pagātņi, no visām vērtībām tuvākajā nākotnē gribam uzsvērt šīs.

Mīlestība

Lai mīlestība uz Kristu motivē to, kas mēs esam un ko darām. Lai parādām mīlestību citiem tāpat, kā Dievs to bez nopelna parāda mums. Lai arvien tiecamies Kristu redzēt skaidrāk, mīlēt pilnīgāk un sekot tuvāk tā, lai vēlētos būt pie Viņa tur, kur Viņš ir atrodams, – starp nabagiem, grēciniekiem, pēc maizes un taisnības izsalkušajiem, pie krusta, bet reizē Tēva godības svētlaimē.

Pārdabiskā motivācija

Ņemot vērā veselo saprātu un pasaules lietu kārtību, tomēr vispirms vadīties no garīgās loģikas. No dzīves piedāvātā izvēlēties to, kas dod vairāk iespēju pagodināt Dievu un pildīt Viņa gribu.

Teoloģiskā domāšana

Lūdzot Dievu un piesaucot Svētā Gara padomu, apdomāt un izprast dzīves uzdotos jautājumus, risināt tās uzdevumus un formulēt mūsu baznīcas dzīvās ticības atziņas seno Baznīcas tēvu un skolotāju ticības gaismā, ņemot vērā patiesi katolisko un apustulisko Baznīcas mantojumu, sekojot luteriskās reformācijas mācībām un cienot mūsu baznīcas iepriekšējo paaudžu devumu līdz mūsu dienām. Meklēt ceļus, kā, runājot patiesību mīlestībā, atklāt līdzilvēkiem ne tikai ticības patiesību, bet arī tās skaistumu.

Atvērtība un sadraudzība

Meklēt savā tuvākajā Kristus attēlu. Gādāt par kopīgu pieredzi lūgšanā un sadzīvē, lai varētu tuvāk iepazīties un vairot uzticēšanos. Bezceļoņa labvēlībā otra rīcībā un vārdos vispirms meklēt labu izskaidrojumu. Uz otra grēkiem raudzīties kā uz savējiem, izlūdzoties viņam Kristus žēlastību. Lai labais, kas ir pašos, kalpo tuvākajam, nevis viņu tiesā un apspiež. Diakoniskā attieksmē kalpojot tuvākajam ar dāvanām, ko Dievs katram ir devis, mazināt nevienlīdzību, kas posta kopību.

Vienotība

Patriotisms kā ekumeniski atbildīgs lepnums par savas baznīcas aicinājumu un vērtībām. Tas izpaužas vēlmē darīt baznīcai labu dažādā veidā un drosmē izdarīt tās labā grūtas izvēles. Gatavība mīlestības dēļ pakļauties vienprātībai būtiskajā un atļaut citiem brīvību otršķirīgajā. Apdomība, lēnprātība un godīgums spriedumos. Sevis kā locekļa apzināšanās Kristus miesā.

3. LELB tuvāko 20 gadu periodā veicamie uzdevumi, lai īstenotu vīziju

3.1. Misija

Ticības dzīvē gūtajam jāiedvesmo baznīcas locekļus vēlmē dalīties ar citiem un apliecināt Kristu ar vārdiem un dzīvi. Jāgādā, lai ikviens justos vajadzīgs līdzstrādnieks Kristus misijas

pavēles pildīšanā darīt par mācekļiem cilvēkus tuvākā un tālākā apkārtnē. Ikvienam draudzes loceklim jāprot kaut īsi un vienkāršos vārdos pastāstīt par savu luterisko ticību. Lai to visu sasniegtu, vispirms ir jā rūpējas par labu sludināšanu, iedvesmojošiem dievkalpojumiem un sirsnīgu sadraudzību. Baznīcas iecirkņos un arī atsevišķās draudzēs vismaz reizi gadā jānotiek misijas semināriem. Katrā draudzē tiek izglītoti lektori – misijas palīgi, kas rūpējas par konkrētiem misijas projektiem draudzē. Vēlams izveidot misijas palīgu tīklu, kas uztur savstarpējus kontaktus, gūstot cits no cita jaunas ierosmes un atbalstu un rīkojot kopīgus tālākizglītības pasākumus.

Uzturēt dzīvu apziņu par mūsu baznīcas atbildību katehizēt tautu, lai kur tā dzīvotu, meklējot un izmantojot visas iespējas mācīt un izplatīt luterisko ticību, sevišķi mācību iestādēs, bruņotajos spēkos, cenšoties aizsniegt esošos un potenciālos līderus. Izveidot vienotu un mūsdienīgu materiālu iesvētes mācībām, kā arī citus resursus, kas palīdzētu mācītājiem un draudžu darbiniekiem šajā misijā un vairotu draudzes izpratni par dievkalpojumu.

3.2. Mācītāju kalpošanas pilnveidošana

Nozīmīgu iespēju sevi sastapt Kungs Kristus cilvēkiem sniedz mācītāja personā un kalpošanā. Kristus tik ļoti ir uzticējies saviem mācekļiem – garīdzniekiem –, ka aicinājis un iecēlis tos kalpot savā vietā, Viņu aizvietojo (vice et loco Christi). Šī apziņa, kā arī mīlestība uz Kungu un pateicība Viņam motivē mācītāju darīt labāko, lai attaisnotu Kristus uzticēšanos un palīdzētu piepildīties cilvēku ilgām pēc Viņa.

Tādēļ baznīca piedāvā un amata kandidāti godprātīgi apgūst izglītību, kas dod kalpošanai nepieciešamās zināšanas un prasmes. Īpaša vērtība tiek pievērsta garīgajai formācijai jeb nobrieduša garīdznieka personības veidošanai un garīgas motivācijas iegūšanai. Būtiska šādas personības veidošanas sastāvdaļa ir katram jaunajam mācītājam jau kopš studiju gadiem nodibinātas mentora attiecības ar kādu pieredzējušu mācītāju.

Apzinoties ievērojamo vietu, ko praktiskajā kalpošanā ieņem sprediķošana, draudžu vadīšana un dvēselkopšana, šīs jomas tiek īpaši akcentētas mācītājiem piedāvātajā tālākizglītībā. Mācītāji labprāt un atsaucīgi tajā piedalās.

Ordinācijas solījumu pilda aiz mīlestības uz Dievu, vēloties Viņu iepriecināt un pagodināt. Tomēr disciplīnas trūkuma gadījumā mācītājs ir gatavs pieņemt disciplinēšanu no saviem vadītājiem. Garīdzniekiem jābūt gataviem periodiski iziet atestāciju un ik gadu atjaunot ordinācijas solījumu.

Lai palīdzētu piedāvāt iedvesmojošus dievkalpojumus un saturīgu draudzes dzīvi visās draudzēs, tiek veidota savstarpēja ideju, pieredzes un dāvanu apmaiņas iespēja.

3.3. Laju kalpošanas pilnveidošana

Tiek uzsvērts un godā celts laju apustulāts, kurā ir aicināta visa ticīgā tauta kā ķēnišķīgi priesteri un Dieva īpašums¹.

Laju kalpošana draudzēs galvenokārt norit uz brīvprātības principa. Vienlaikus šī kalpošana daudzos laju amatos saistīta ar dažādiem pienākumiem un lielu atbildību, kas prasa patiesu ziedošanos un zināšanas. Vēlme ziedoties un iesaistīties brīvprātīgajā kalpošanā izriet no pilnvērtīgas draudzes aprūpes. Tāpēc laju kalpošanas pilnveidošanai jānotiek divos galvenajos virzienos – tāda aprūpe draudzēm, kas motivē iesaistīties brīvprātīgā kalpošanā, un laju apmācības organizēšana, it īpaši iesaistot tos vēlētos amatos.

3.4. Garīgās aprūpes sistēma

Cilvēks spēj dot tikai to, kas viņam ir. Katram, kas kalpo, vajag regulāri atjaunot dvēseles spēkus, un ir jābūt iespējai saņemt garīgo vadīšanu. Kas to nemeklē, aplaupa savu kalpošanu. Tuvākie uzdevumi šajā jomā:

- 1) attīstīt dažādas rekolekciju formas un atbalstīt individuālas iniciatīvas, kas piedāvā garīgu aprūpi un ir pieņemamas mūsu baznīcai;
- 2) izveidot treneru komandu, kas sagatavo garīgos vadītājus rekolekcijām un līdzgaitniecībai;
- 3) apmācīt pietiekamu skaitu mācītāju un laju rekolekciju vadīšanā un garīgajā līdzgaitniecībā;
- 4) izveidot piemērotus apstākļus nepieciešamajam rekolekciju apjomam;
- 5) iedzīvināt praksi, ka mācītāji reizi gadā iziet rekolekcijas, iesaistās atbalsta grupās lūgšanu dzīves stiprināšanai, ar laiku atrod sev personīgos garīgos vadītājus;
- 6) attīstīt grupu supervīzijas²;
- 7) piedāvāt šo sistēmu arī draudžu padomju locekļiem, darbiniekiem un pēc iespējas katram draudzes loceklim;
- 8) mācītājiem labprāt piedalīties šajā sistēmā un motivēt arī draudžu locekļus.

3.5. Vērtību aizstāvēšana

Mūsu baznīcai jāklūst aktīvākai kristīgo vērtību popularizēšanā un aizstāvēšanā. Lai to panāktu, jāizveido darba grupa, kuras uzdevums ir sekot tendencēm baznīcā un sabiedrībā. Pamanot problēmas, tai jānāk klajā ar stāvokļa novērtējumu un iespējamo problēmu risinājumu, negaidot izaicinājumu no laicīgo mediju puses. Svarīgs baznīcas uzdevums ir rūpēties, lai tās pravietiskā balss aizvien būtu sadzirdama, skaidrojot Dieva gribu mūsdienām. Tai pašā laikā jā rūpējas, lai sabiedrībai saprotamā veidā tiktu skaidrotas Baznīcas galvenās vērtības, kā arī baznīcas pozitīvais devums mūsu tautas un valsts attīstībā gan vēsturiskā skatījumā, gan šodien.

3.6. Mūsdienu tehnoloģiju izmantošana

Jānodrošina baznīcas aktīva klātbūtne virtuālajā vidē un laikmetam atbilstoša savstarpējā komunikācija. Šo mērķu sasniegšanai iesaistīt draudzes locekļus, informācijas tehnoloģiju (IT) speciālistus. Baznīcas vadībai jā rūpējas, lai notiktu vienota IT speciālistu apmācība un tālākizglītība. Baznīcā jāattīsta sociālo tīklu izmantošanas iespējas. Jārīko blogošanas semināri mācītājiem. Baznīca attīsta un mazās draudzes apgūst iespēju saņemt garīgo aprūpi, izmantojot IT. Baznīcas vadība attīsta iespēju noturēt atsevišķas sēdes, izmantojot IT.

Baznīcai pēc iespējas jā saglabā klātbūtne visos medijos un, ja vien iespējams, jāstrādā pie sava interneta TV kanāla izveides.

3.7. Sadraudzība

Uzņemti Baznīcas kopībā, mēs tiekam aicināti savā starpā kopt un veidot sadraudzību. Sadraudzībai jāklūst par pilnvērtīgas draudzes dzīves neatņemamu sastāvdaļu. Lai to sasniegtu:

- 1) garīdznieki aicināti savā starpā sadraudzību uzturēt un kopt, kopīgi piedaloties visas baznīcas, savas diecēzes, sava prāvesta iecirkņa rīkotajos pasākumos, uzturot savstarpējas cieņas pilnas attiecības;
- 2) draudzēs jāveido veselīgs kodols no cilvēkiem, kuru dvēseles ir paēdinātas, kas ir priecīgi savas draudzes patrioti, turas pie tās priekos un bēdās, kas ir sadraudzībā savā starpā un pievelk jaunus draudzes locekļus, kļūstot par vietu ticības stiprinājumam, garīgai izaugsmei, par vietu, kurā valda savstarpēja uzticēšanās un vēlme dalīties savā starpā;
- 3) attīstot sadraudzību mēs vēlamies sasniegt iekšēji vienotu un stipru baznīcu un draudzes, kurām pievienoties vēlēsies arvien jauni draudzes locekļi.

3.8. Diakonija

Baznīca kā Kristus ķermenis zemes virsū ir aicināta turpināt Viņa darbu. Kristus dziedināja slimos, paēdināja izsalkušos, atbrīvoja saistītos un tā bija pirmais diakons. Baznīca tikai tad pilda savu uzdevumu un tikai tad tās misija ir ticama, ja tā kalpo arī diakoniski. Jātiecas uz to, ka katra draudze un draudzes loceklis iespēju robežās ar prieku īsteno savu diakonisko aicinājumu. Jārūpējas par to, lai kalpošana citiem ar materiālas palīdzības sniegšanu tiktu cieši savienota ar šo cilvēku tuvināšanu Kristum, pasludinot tiem evaņģēlija vēsti. Tādā veidā diakonija būs sasniegusi to mērķi, kura dēļ tā Baznīcā pastāv. Lai uzlabotu un paplašinātu diakonisko kalpošanu:

- 1) veidosim diakoniju, kurā katrs iesaistās un no saņēmēja kļūst par motivētu tālāk devēju – mīlestībā un labos darbos;
- 2) nebaudīsimies saredzēt sev visapkārt tos, kuri paši par sevi parūpēties nespēj, un uzņemsimies atbildību par tiem, cik vien tas mums iespējams;
- 3) mums jātiecas uz mērķi, kurā mūsu katra kalpošana ar Dieva dotajām dāvanām un līdzekļiem kļūs par instrumentu baznīcas kopības un sadraudzības veidošanai;
- 4) iedzīvināsim praksē Baznīcas lēmumu par diakona amatu trīsdaļīgā amata ietvaros.

3.9. Ģimene, bērni un jaunieši

Mūsu sabiedrībā spiediens un ietekme uz jauno paaudzi kļūst arvien intensīvāki. Jaunieši ir pakļauti liels riskam tādēļ, ka izzūd vispārpieņemto normu orientieri un pašas elementārākās vērtības kā ģimene, autoritāte, cieņa, pienākums un atbildība. Līdz šim nebijušu ietekmi atstāj dzīve virtuālajā vidē. Dažādu apdraudējumu vieglā pieejamība prasa jo lielāku iekšējo noturību un stabilitāti. Tas motivē mūs daudz lielāku vērību piegriezt bērnu un jauniešu garīgajai audzināšanai. Šo uzstādījumu īstenojot, vēlamies:

- 1) atrast pasludinājuma veidus un metodes, kas uzrunā bērnus un jauniešus, neaizmirstot arī interneta vidi un īpašu vērību veltot studentu auditorijai;
- 2) attīstīt katrā draudzē svētdienas skolu, veicinot svētdienas skolas skolotāju sagatavošanu;
- 3) mācītāju kalpošanā īpašu vērību pievērst darbībai vispārizglītojošās skolās;
- 4) visur, kur vien tas iespējams, izveidot jauniešu darbu draudzēs;
- 5) iesaistīt bērnus un jauniešus pēc iespējas aktīvāk draudzes dievkalpojumos un dzīvē;
- 6) veicināt bērnu un jauniešu nometņu organizēšanu;
- 7) veicināt sabiedrībā izpratni par to, kas ir laulība, ģimene un tās loma sabiedrībā, kā arī par bibliskajām dzimumu lomām un seksualitāti.

3.10. Mūsu ekumeniskā pozīcija

Kungs Kristus saviem mācekļiem uzdeva citam citu mīlēt, nevis sarūgtinājumā norobežoties ar anatēmām. Sašķeltība baznīcā ir nedabiska un bīstama kā brūce miesā un iespaido mūsu sludinātā evaņģēlija ticamību. Attiecības ar kādas citas konfesijas kristiešiem ir veidojamas saskaņā ar Pāvila vārdiem: “Apliecinādami patiesību mīlestībā, mēs pieaugsim Kristū, kas ir galva visam.” (Ef 4:15) Tas nozīmē:

- 1) celt veselīgu savas Baznīcas mācības un tradīciju pazīšanu un ekumeniski atbildīgu patriotismu par savu baznīcu;
- 2) veicināt pozitīvu ekumenisku noskaņojumu mūsu baznīcā; draudzēs lūgt par visu kristiešu vienotību;
- 3) apzināties kopīgo pamatu, kas mums ir ar citām baznīcām, un neļaut to ārdīt;

